

Sortsforsøg med *Geum* 1971-73*Trials with varieties of Geum 1971-73*

Grethe Clausen

RESUME:

Geum L. blev indsamlet fra foråret 1969 med efterfølgende sortsforsøg i *Virum* og *Spangsbjerg* 1971-73. Af 17 indkøbte arter, sorter og hybrider kom 14 med i forsøget, heraf blev 3 anerkendt: *G. × heldreichii* 'Nordek' S 73, *G. × hybridum* 'Prinses Juliana' S 73 og *G. × hybridum* 'Carlskær' S 73.

ABSTRACT:

17 species and varieties of *Geum* L. were collected 1969 and 70. The trials started in *Virum* and *Spangsbjerg* 1971 with 14 species and varieties. 3 varieties were approved: *G. × heldreichii* 'Nordek' S 73, *G. × hybridum* 'Prinses Juliana' S 73 and *G. × hybridum* 'Carlskær' S 73.

Indledning

Geum L. (Rosaceae) Nellikerod. Flerårige, urteagtige planter fra de koldt tempererede egne. Mange dyrkes som pryddplanter på friland. De blade, der udgår fra basis af rodstokken, er fannede eller lyreformede med store endelapper og kan være mere eller mindre hårede. Stængelbladene er oftest 3-fannede. Blomsterne enlige eller i halvskærme, tvekönnede, gule, hvide eller røde, 5-talige med flad blomsterbund og bibæger. Kronbladene er brede og iøjnefaldende hos alle dyrkede arter. 4-5 til mange støvveje. Griflerne, der er fjeragtige hos nogle arter, hos andre sammenvoksede, har en krogformet dannelse på grænsen mellem den affaldende og vedvarende del. Frugterne er nødder. [Ge-um: gl. latinsk navn, der ikke kan oversættes.] (Bailey 1930, Bailey 1968, Lange 1959, Zander 1972).

At afprøve *Geum* synes ikke i første omgang at være en større opgave, fordi der ikke findes så mange arter og hybrider af interesse for dyrkning i haverne. Men for ligesom at opveje den tilsyneladende overskuelighed, er identifikationen til gengæld temmelig problematisk.

Dette turde fremgå af omstående oversigt.

Formering

Formeres ved deling tidligt forår eller efter blomstringen. Benyttes stiklingeformerer er bedste tidspunkt august-september. Frøformerer kan anvendes til arterne. Den eneste sort, der er frøkonstant, er 'Mrs. Bradshaw'. Frøet sås varmt tidligt på året, prikles og giver salgsfærdige planter på 1-1½ år.

Anvendelse

Grundbladene hos *Geum* er meget nær stedsegrønne, men kan i perioder blive brunrøde og se mere eller mindre visne ud. Alligevel skal de plantes, så de kan ses året rundt og må selvfølgelig i forgrunden på grund af højden.

De blomstrer i sol men er også halvskyggeplanter – isørigt både i staude- og stenbede og i forkanten af busketter. Den lysende rød-orange farve hos de mest populære sorter er festlig og ikke til at overse. De er dejlige i selskab med blåblomstrede planter som *Myosotis* og *Campanula*, men også med de gulblomstrede eller grøngule planter bl. a. *Euphorbia epithymoides* (syn. *E. polychroma*). De gule, gul-

Oversigt over *Geum*-arters, -sorters
(A survey of the nomenclature for the

Indsendt til afprøvning som: (Delivered to the trial as):	Navngivet af følgende forfattere som		
	I.S.U. 1972	Zander 1972	Krüssmann 1970
× <i>borisii</i>	<i>coccineum</i> 'Borisii'	<i>coccineum</i> Sibth. et Sm. (<i>G. borisii</i> hort. non Kellerer)	<i>G. coccineum</i> 'Borisii' hort.
<i>bulgaricum</i>	nævnes ikke	nævnes ikke	nævnes ikke
<i>chiloense</i> 'Bernstein'	<i>chiloense</i> (kun 'Mrs. Bradshaw')	<i>chiloense</i> Balb. (<i>G. coc-</i> <i>cineum</i> hort. non Sibth. et Sm., <i>G. sibiricum</i> hort.)	<i>chiloense</i> Balb. (kun 'Mrs. Brad- <i>shaw')</i>
<i>coccineum</i> 'Splendens' (alle <i>cocci-</i> <i>neum</i> henvi- ses til × <i>hybridum</i>)	× <i>heldreichii</i> 'Splendens'	<i>coccineum</i> (ingen sorter)	<i>coccineum</i> (ingen 'Splendens')
' <i>hybridum</i> '	× <i>hybridum</i>	– Hybriden (hertil reg- nes alle sorter, der er krydsninger mellem <i>chiloense</i> og <i>coccineum</i>)	– Hybriden
× <i>heldreichii</i> 'Splendens'	× <i>heldreichii</i>	nævnes ikke	nævnes ikke
<i>montanum</i>	<i>montanum</i>	<i>montanum</i> L.	nævnes ikke
<i>rivale</i> 'Leonards Var.'	<i>rivale</i> 'Leonard'	<i>rivale</i> L. (ingen sort)	<i>rivale</i> 'Leonards'
<i>triflorum</i>	<i>triflorum</i>	<i>triflorum</i> Pursch. (<i>Sie-</i> <i>versia triflora</i> Pursch. R. Br.)	nævnes ikke

Mulighed for at skelne *G. coccineum* fra *G. chiloense*: *coccineum* har glat griffelspids
chiloense har stivhåret griffelspids

(named by the following authors):

I nærv. beretning beteg-
net således:

(In this report named):

Bailey 1930 og 1968

Jelitto/Schacht 1963

G. Borisii, Kellerer
(*G. bulgaricum*
× *G. reptans*)
bulgaricum Panc.'s
haveform = "nær op til
coccineum og
Heldreichii"

chiloense, Balbis (*G.*
coccineum, Hort. non
Sibth. & Smith.
G. atrosanguineum,
Hort.) (kun 'Mrs. Brad-
shaw')

coccineum Sibth. &
Smith not Hort. (store
chancer for at alle un-
der dette navn i virke-
ligheden er *G. chiloen-*
se). Ingen 'Splendens'

ingen hybrider

G. Heldreichii hort.
(synes at være en gul-
blomstret afledning af
G. coccineum)

montanum L. (*Sieversia*
montana Spreng)

rivale L.

triflorum Pursch. (*Sie-*
versia triflora Pursch.)

coccineum 'Borisii'
(en haveform)

G. bulgaricum Panc.
(*G. bulg.* hort. betegner
sandsynligvis *coccineum*
× *montanum*)

chiloense Balb. (*G. coc-*
cineum hort. (kun 'Mrs.
Bradshaw')

coccineum (ingen
'Splendens')

hybridum henvises til
chiloense

**heldreichii* hort. (*G.*
coccineum **montanum*)

montanum L.

'Leonards Varität'
(*G. rivale* L. var.
leonardii Bergm.)

triflorum Pursch.

coccineum 'Borisii'

bulgaricum hort.

× *hybridum* 'Bernstein'
(se nedenfor)

1. × *heldreichii* 'Splendens'
2. × *heldreichii* 'Nordek' S 73

× *hybridum* 'Bernstein'
'Carlskær' S 73
'Dolly North'
'Feuermær'
'Georgenberg'
'Prinses Juliana' S 73
'Rubin'

× *heldreichii* 'Splendens'

montanum

rivale 'Leonards'

triflorum

orange og røde kan plantes i samme selskab. (Nicolaisen 1964).

Meldug vil især i varme somre med megen nattedug, der fastholdes af det noget lådne løv, hurtigt angribe *Geum*. Angrebet begynder oftest på blomsterstænglerne omkring tiden for afblomstringen, og derfor skal man klippe de afblomstrede stængler af hurtigst muligt, for at hindre svampen i at brede sig til grundbladene. Det er i det hele taget praktisk at fjerne stænglerne, fordi frøene – de mange, små nødder med frøhalerne – hænger i tøjlet, når man under havearbejdet kommer dem for nær.

Omplantning må helst ske hvert 4. år, da rodstokken bliver mere og mere træagtig og derfor er vanskelig at arbejde med.

Geum er ret længeblomstrende, så ved sammenplantning med andre planter skal man regne med deres blomstring fra midt i maj og med fuldt flor 1 måned frem, derefter aftagende i juli's begyndelse. Fjernes stænglerne hurtigt, kan der blive tale om en lille remontering i august-september.

Forsøget

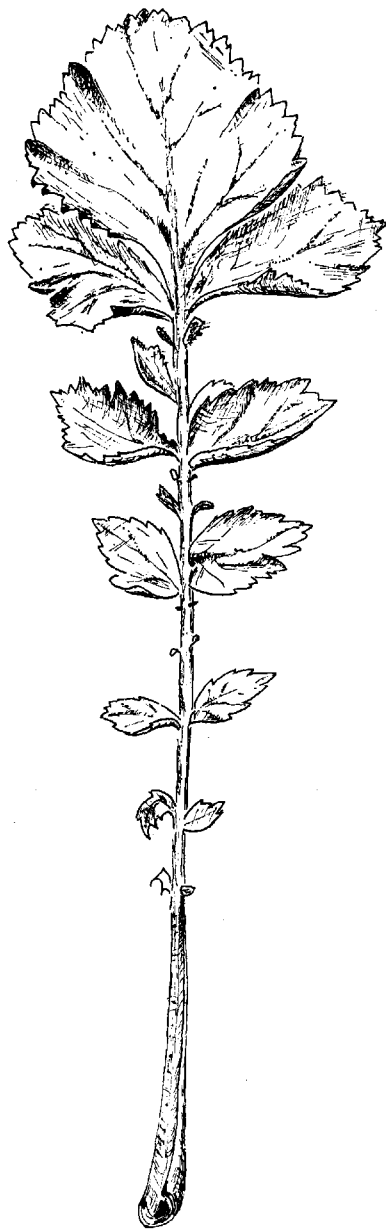
10 planter – i et enkelt tilfælde kun 5 – udplantet af hver sort i *Virum* og *Spangsbjerg* i dobbeltrækker 50×70 cm med 100 cm mellem sorterne.

Registreringer: Nyvækstens begyndelse om foråret, overvintring, blomstringens begyndelse, fuld blomstring og afslutning samt remontering. Blomsterstængler talt i 1973 i *Virum* og stænglerne fjernet samtidig. (Juli). Planterne er målt, blomsterstørrelsen ligeledes, og blomsterfarven er bestemt efter RHS-systemet.

En dommergruppe af planteskoleejere, plantehandlere, konsulenter og forsøgsfolk har hvert forsøgssted bedømt planterne for vækstkraft, løvkvalitet, blomsterform og -farve, blomsterantal, stængelkvalitet samt for »helhedsvirkning«.

Karakterskalaen går fra 1 til 10 point med 10 for bedste egenskaber. Gennemsnitspointantallet er lagt til grund for anerkendelserne, dog således, at det sagkyndige udvalg ved udvæl-

gelsen blandt sorterne med de højeste karakterer, har taget hensyn til »behov for *Geum*« og skønnet, at dette behov var dækket ind af 3 sorter af forskellig farve og fyldthedsgrad. Der er med andre ord udtaget et *standardsortiment*.

Blad af *Geum* × *heidreichii* - type i 2/3 størrelse

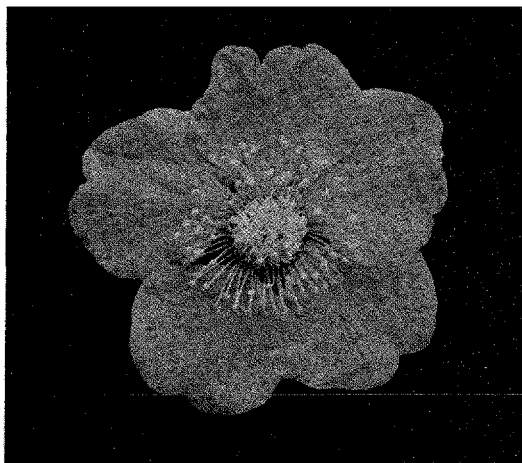
'Nordek' S 73

Sorten indsendt som *G. × heldreichii* 'Splendens' af planteskoleejer Hagb. Christensen, Virum Staudgartneri. Men da plantematerialet fra denne planteskole gennem udvalg af særlig sunde, stor- og rigtblomstrende moderplanter er betydelig forbedret i forhold til de sædvanlig forekommende *G. × heldreichii* 'Splendens', fandt det sagkyndige staudeudvalg, at det foreliggende materiale skulle handles under et andet navn. Hagb. Christensen ønskede da at kalde sorten for 'Nordek'. (Se iverigt den skematiske oversigt.)

'Nordek' er nok den sort, der kommer det almindelige begreb om Have-*Geum* nærmest. Blomsterne er 4,2–4,5 cm med 5 let bølgede kronblade af den lysende rødorange farve, der efter RHS er 33 A-B og efter HCC 15 = Fire Red. Farven huskes måske bedst ved sammenligning med *Tulipa praestans*! Støvvejene fylder 1,5 cm, støvdragerne har orange tråde og knapper.

Planterne, der er fuldt hårføre, måler 45 cm i diameter, det lyse, sunde så at sige meldugfrie løv er 30 cm højt. Blomsterstænglerne er 45–50 cm høje, så det er ret anseelige planter. I gns. har der været 32 stængler pr. plante med hver 5 blomster. Stængelbladene følger godt med op til blomsterne og giver indtryk af fylde.

Blomstringen begynder omkring 10.–15. maj som gns. af 4 år, er på sin fulde højde 1 måned indtil junis midte, men endnu i juli er der altid blomster. *Virum*: 9,5 Point. *Spangsbjerg*: 7,8 point.

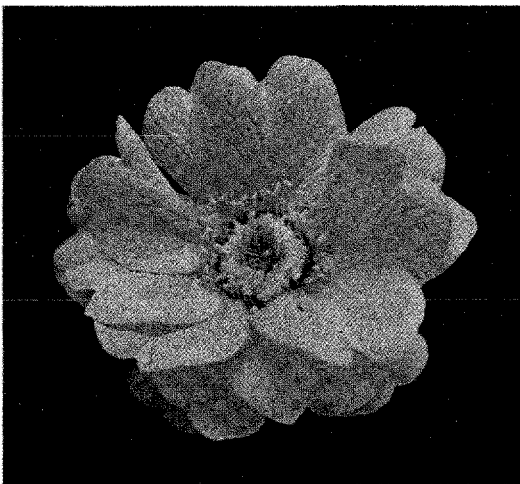
G. × heldreichii 'Nordek' S 73 (mål: 1:1 1/5)

'Prinses Juliana' S 73

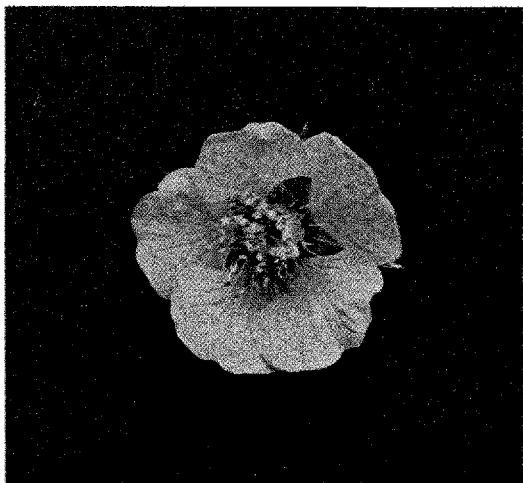
Tiltrækker: Van Veen 1923. Se iverigt oversigten foran. Leveret fra tysk planteskole. Sortsnavnet er gerne »oversat« til »Princess Juliana«. »Prinsesse Juliana«, »Prinzess Juliana« m.fl. andre stavemåder, men da oprindelsen er hollandsk, er det korrekt at stave navnet *Prinses*.

Grundbladene danner en 35–40 cm bred roset, 25–30 cm høj i løbet af 2 år. Under blomstringen måler de helt op til 75 cm.

Af de 10 planter hvert forsøgssted overlevede alle i *Virum* og 7 i *Spangsbjerg*. Løvet er godt og fast, ensartet stort, og stængelbladene følger med helt op til blomsterne. Blomsterne var 1. år 3,5–4,0 cm brede, 2. år 4,5 cm. Farven: RHS 28 A – ikke helt præcist, snarere lidt mørkere i rød retning, undersiderne 28 B. HCC 11 er faktisk nærmere ved og den kaldes her Marigold Orange = morgenfrue-gul! De mange støvveje fylder 1,5 cm og er gule-rødgule. Grifflerne hårede. Blomsterne må betegnes som halvfylde, da der er 12–13 kronblade i 3–4 rækker. I 1973 taltes gns. 43 stængler pr. plante à 9 blomster fordelt på 3-grenede stængler. Det er et anseeligt antal. Begynder blomstring ca. 20. maj–1. juni og fortsætter mindst til midt i juli. Meget vejrfast selv i regnfulde og blæsende somre.

G. × hybridum 'Prinses Juliana' (mål: 1:1 1/5)

G. x hybridum 'Carlskær' S 73 (mål: 1:1 1/10)

Den lysende farve, blomsterstørrelsen og det gode løv gav sorten 8,5 point i *Virum* men 9,0 i *Spangsbjerg*. *Spangsbjerg* betegner den som egnet til afskæring.

'Carlskær' S 73

En *G. x hybridum* sort leveret fra dansk planteskole. Det formodes at være en dansk tiltrækning fra Johs. Steenbergs planteskole, der hed »Carlskær« og tidspunktet omkring 1920.

Fuldt hårdfør sort, der allerede 1. forsøgsår dannede 35 cm brede, 20 cm høj bladrosen besat med jævnt fordelte blomsterstilke. Under blomstringen var planterne 45 cm høje. I 2. år målte de 40 cm i bredden og 60 cm i højden. Blomsterne er ikke særlig store, 3,0 cm, lysende rød-orange-okker efter RHS 24-25 A med let rødlig nervation fra støvvejene og udad. Støvvejene fylder 1,5 cm og er dominerende gule med røde grifler (ses kun tæt ved). Blomsterstilkene er røde især dog på solsiden, og hver af de 38 stilke pr. plante bar i 1973 3-4-7 blomster. Eneste negative egenskab er en let falmning af blomsterfarven samt i juli 1972 meldugangreb på de afblomstrede stængler.

Virum: 7,5 point. *Spangsbjerg*: 9,0 point.

Gruppe af *Geum x heldrichii* - sorter

Andre arter og sorter i forsøget*)

'Borisii'

Indsendt som *G. x borisii* fra tysk planteskole. Hos os benævnes den *G. coccineum* 'Borisii'. Se iøvrigt oversigten.

Planterne, der 2. år målte 40 cm i bredden og før blomstringen 32 cm i højden, har en meget stor og tæt fylde af smukt formede, lysgrønne blade, men blomstringen er lille, således i 1973 kun 8 stængler pr. plante. Blomsterne på rødlig anløbne stængler er 3,0-3,5 cm i diameter, enkle, af en lysende rødorange farve, RHS 33 A, men falmer over i rustbrunt eller tomatrødt. Bagsiden er lysere og båret let nedadbøjet. Blomstring fra 15. maj til 20. juni.

Virum og *Spangsbjerg*: 5,4 point.

G. bulgaricum hort.

Som nævnt i oversigten forekommer *G. bulgaricum* ikke hos flere forfattere. Gentages skal her, at det heller ikke drejer sig om den oprindelige art, der har hængende blomster, men om haveformen, der har oprette blomster.

Planterne måler 40 cm i bredden, 30 cm i højden uden blomster. Blomsterstænglerne 30 cm. Bladene bemærkes mere hos disse planter, fordi blomstringen er ret sparsom i forhold til hybriderne. At en stor blomstring svækker planterne, viser forsøget tydeligt.

*) *Nomenklatur*: Bailey 1930, Hansen 1970, Jelitto/Schacht 1963, Krüssmann 1970, Zander 1972.

På de fra dansk planteskole leverede planter var der kun 3–4 blomsterstilke, på tysk-leverede planter 16. Blomstringen varede gns. fra 15. maj til 20. juni. Blomsterdiameter 4,0–4,8 cm. Farven 17 A-B, varm gulorange (smørblomstgul). Mellem de store kronblade ses bægerfligene.

Virum og *Spangsbjerg*: 4,3 point.

'Bernstein'

Tiltrækker: Heinz Klose, Lohfelden bei Kassel 1965. Indsendt som *chiloense*-hybrid 'Bernstein' af tiltrækkeren hos os placeret som $\times$ *hybridum* 'Bernstein'. Se oversigten.

Planterne ikke så kraftige som de øvrige *Geum*-hybrider i forsøget, men i 1973 var der dog 24 blomsterstængler pr. plante mod 3–9 året før. Blomsterne halvfylde (2–3 rækker kronblade) 4,5–5,0 cm brede med 1,6 cm bred støvvej, der er usædvanlig smuk med grøngule, hårde grifler og gule støvknapper. Farven er RHS 17 A (C på undersiden), det er en varm gul farve. Måske er blomsterne for store og tunge til de spinkle stilke, der er tilbøjelige til at vælte ud til siderne. 1 plante døde i *Virum* 1972–73, og der var kun 2 tilbage i *Spangsbjerg*. Svagt meldugangreb i 1972.

Virum: 6,4 point. *Spangsbjerg*: 6,8 point.

'Dolly North'

Tiltrækker: Jones 1910. Leveret af både dansk og tysk planteskole. Den tyske er næppe ægte.

De godt 40 cm brede og 30 cm høje bladtuer har sundt, saftiggrønt løv. Under blomstringen måler de 70 cm og har gns. 22 stængler à 4–5 blomster. Stænglerne er rødlige på solsiden, og knopperne er rødlige før udspring. Det ser godt ud. Blomsterne, der er bølgede i randen med lette indskæringer, er 3,8 cm brede med – i forhold til andre *Geum* – meget stor midte, 2 cm bred og får blomsterne til at virke nydelig vildroseagtige. Farven efter RHS er 25 A – 24 A, lys orange. Den falmer lidt men ikke særlig skæmmende. Svagt meldugangreb, der hurtigt skjultes af nyvækst i 1972. En af de sorter, der blev vraget ved udsortering til standardsortiment.

Virum: 8,2 point. *Spangsbjerg*: 8,4 point.

'Feuermeer'

Tiltrækker: Heinz Klose 1964. Leveret af tiltrækkeren som *G. coccineum* 'Feuermeer', men af os placeret som $\times$ *hybridum*. Se oversigten.

Smukt mellemgrønt løv danner de 35 cm brede og knap 25 cm høje rosetter. Blomsterstængler kun

omkring 19 pr. plante sidste forsøgsår. Stænglerne 50 cm høje. Blomsterne, der er enkle, kan nærme sig det halvfylde ved at have 6–8 kronblade. Blomsterdiameter: 2,5–3,2 cm. Farven efter RHS 32 A-B – lidt lysere gullige ud mod den bølgede og noget indskårne rand. Blomstrer fra midt i maj og endnu lidt først i juli. I 1972 var der en del gule blade men ingen meldug. 1 plante død i 1972–73 såvel i *Virum* som *Spangsbjerg*.

Virum: 5,0 point. *Spangsbjerg*: 4,9 point.

'Georgenberg'

Tiltrækker: Rösch 1939. Indsendt af tysk planteskole. Sorten er kun iagttaget i indsamlingsårene i *Virum*. Blomstrede ikke 1. år og kun lidt i det andet. Planterne nåede at blive 25 cm brede og 20 cm høje – under blomstringen 45 cm. De enkle blomster er RHS 24 A, orange, 3,5 cm brede med ligeledes orange støvtråde og små brunlige knapper samt røde grifler.

I *Spangsbjerg* var sorten med i forsøget. 7 planter overlevede og blomstrede fra midt i maj til midt i juni. Blomsterne var her lidt større end hos 'Dolly North'.

Spangsbjerg: 5,8 point.

G. $\times$ *heldreichii* 'Splendens'

Leveret af svensk planteskole under dette korrekte navn.

Store, gode rosetter med tæt og ensartet højt løv, 40 cm brede, 30 cm høje, 70 cm under blomstringen. I *Virum* blomstrede de 7 planter gennemsnitlig med 30 stængler pr. plante à 3–4 blomster i 1973. De 3 planter med den svage blomstring var til gengæld med ekstra smukt udviklet bladrosen. Mindre blomstring i 1972 end hos de øvrige *Geum* i forsøget af samme type.

Blomsterne 3,0–3,2 cm i diameter, enkle, RHS 33 A, rødorange, men faktisk lidt mere »rustrøde«. En god, fast, lille blomst, der falmer til 33 B. Blomstrer fra 15. maj aftagende omkring 15. juni med få blomster endnu først i juli. Svag remontering omkring i september. Trods de høje karakterer blev den anden 'Splendens' anerkendt. Se under 'Nordek' S 73.

Virum: 9,2. *Spangsbjerg*: 7,8 point.

'Rubin'

Tiltrækker: Arends 1938. Leveret fra svensk planteskole som $\times$ *hybridum* 'Rubin', hvilket er korrekt. Løvet er mere fintfliget, potentilagtigt end hos de andre hybrider i forsøget. Plantediameter 30 cm,

løvhøjde 25 cm. Under blomstringen 25 cm. Gennemsnitligt antal blomsterstængler pr. plante i 1973 35, i 1972 kun 25. Sortens største værdi ligger i blomsterfarven og fyldthedsgraden. Farven er RHS 44 A, rustrød. Ved kronbladenes grund er de lysere – næsten 44 C. Bægerbladene rødlig anløbne. Der er kun 3 rækker kronblade, bølgede, fyldige, men trods den 4 cm's diameter ikke klodsede. Støvvejen, 1,8 cm bred, står smukt med de gule støvknapper og røde grifler.

Blomstrer lidt senere end de øvrige sorter, ca. fra først i juni til sidst i juli og endda lidt ind i august.

Virum: 6,0 point. *Spangsbjerg*: ingen planter.

G. rivale 'Leonards'

Indsendt som *rivale* 'Leonards Var.' (se oversigten) fra dansk planteskole. Fandtes kun i *Virum* i indsamlingsårene 1969 og 70 og kom ikke i forsøget.

Typen er nær op til de vilde nellikerod med nikkende blomster af en lidt grumset rød farve, RHS 45 D, kaldet kobberrosa af indsenderen. De falmer lidt. Løvtuen blev 2. år 30 cm bred og 20 cm høj. De røde stængler 30–35 cm høje med gns. 3 og 3 blomster i forskellig udvikling. De lådne grifler dominerer efterhånden midten af blomsterne.

Det er en liebhavarsort egnet til plantning mellem andre »vilde« blomster.

G. montanum

Leveret fra svensk planteskole under dette korrekte navn. (Se oversigten). En åbenbart lidet vækstkraftig art under vore forhold. I løbet af 1969 reduceredes de 10 planter til 7. I 1970 var der 3 tilbage, hvoraf den ene var meget lille. Kom derfor ikke med i forsøget. Løvbladene nåede en højde af ca. 10 cm og var nærmest som en flad roset, sådan som ofte hos alpeplanter. Andet år var der få, enkle, nydelige, gule blomster fra ca. 20. maj.

G. triflorum

5 planter leveret i 1970 fra dansk planteskole. Se oversigten vedrørende autor, synonymer m.v.

I forsøgsperioden kun i *Virum*. I 1973 var der 4 planter tilbage. Blomsterne minder om den vilde Eng-Nellikerods (*Geum rivale*) og er nikkende. Løvet er matgrønt, meget fin-finnet, låddent og minder egentlig mere om mjødurtens (*Filipendula ulmaria*) end om *Geum*-løv.

Planten blev 20–25 cm bred, rosetten 10 cm høj. Blomsterstænglerne små 20 cm høje, gns. 10 pr. plante hver à 3–5 blomster. Blomsterdiametere

1,2–1,3 cm, farven gullig-kødfarvet (ikke bestemt efter RHS). Når de står med alle de fjeragtige grifler som fnok, er de nok værd at se på. Må som foranstående, *G. montanum*, regnes blandt libehaverplanterne.

Virum: 3,5 point.

Summary

14 species and varieties of *Geum* were collected 1969 and 70 in *Virum*. The trial started 1971 both in *Virum* and *Spangsbjerg*.

3 varieties from the collection were however discarded before the trial started. Some of the plants were delivered from 2 nurseries to check their genuineness.

Registrations: Hardiness (wintering), beginning of new growth in the spring, flowering season: i.g. the beginning, maximum and conclusion of flowering together with a possible remounting.

Both in *Virum* and *Spangsbjerg* a judging committee gave from 1–10 points (10 for the best) for the following qualities: growth, foliage, shape and colour of the flowers, number of flowers, quality of stems and general impression.

Only 3 *Geum* were approved and marked with S 73, S meaning state-trial, and 73 being the year of conclusion of the trials.

The approved varieties:

'Nordek' S 73

This variety was delivered as *G. × heldreichii* 'Splendens' from Hagb. Christensen, *Virum* Staudgartneri, Denmark. However due to selection made by this nursery of particularly healthy plants with big flowers the plants in question were very much better than and distinctively different from the usual *× heldreichii* 'Splendens'. The judging committee consequently found that the plants from the present material should be put on the market under a new name. Se page 2-3.

'Nordek' surely is a variety which comes nearest to a true Garden *Geum*. The flowers have a diameter of 4,2–4,5 cm with 5 slightly undulating petals of a bright orange-red colour, by RHS named 33 A-B and by HCC 15 = Fire Red. The colour resembles that of *Tulipa praestans*.

Filaments and anthers are orange. Perfect winter hardiness. The plant diameter 45 cm. Leaves free from mildew, light green, 30 cm high. Stems 45–50 cm. It is showy plants during the flowering with an average of 32 stems pr. plant each car-

rying 5 flowers and makes an impression of abundance. Flowering season from 10th–15th of May as an average of 4 years. In the middle of July there are still flowers to be seen.

Virum: 9,5 points. *Spangsbjerg*: 7,8 points.

'Prinses Juliana' S 73

Breeler: Van Veen 1923. See also page 2-3. The name of the variety is usually translated into 'Princess J.', 'Prinsesse J.', 'Prinzess J.', but it is not correct to translate names of varieties. The name is a Dutch one and is spelled *Prinses*.

The basal leaves are a 35–40 cm wide rosulate and 25–30 cm high in the second year. During flowering season they reach 75 cm.

Out of the 10 plants on each of the 2 testing stations *all* plants in *Virum* survived but only 7 in *Spangsbjerg*. The leaves are good and firm of a uniform size. The leaves on the stems reach right up to the flowers which the first year were 3,5–4,0 cm across, the second 4,5 cm. Colour: RHS 28 A – but not quite precisely – more correctly a little darker in red direction. Underneath they are 28 B. HCC 11 is actually nearer to the right colour which is called 'Marigold Orange' – in Danish: *Calendula Orange*. The numerous pistils are 1,5 cm wide and they are yellow to reddish-yellow. The styles are feathery. The flowers should be called semi-double because of the 12–13 petals in 3–4 rows. In 1973 there were 43 stems each carrying 9 flowers on every plant. This is a remarkable number! Flowering from 20th of May to the first of June and continuing to the middle of July.

Weather tolerant even in rainy and stormy summers.

Because of the bright colour, the size of the flowers and the beautiful leaves, the variety achieved 8,5 points in *Virum* and 9,0 points in *Spangsbjerg*. In *Spangsbjerg* it was characterised as a good cut flower.

'Carlskær' S 73

Received as *G. × hybridum* 'Carlskær' from a Danish nursery. It seems to be a Danish variety and the name of the breeder is presumably Johs. Steenberg whose nursery was named »Carlskær« (about 1920).

It is a winter hardy variety which already in the first years trial was a 35 cm wide and 20 cm high plant. Stems ca. 45 cm high. The second year of the trial: 40 cm wide and 60 cm high. The flowers are not very big, 3,0 cm, bright red-orange-ochre, RHS 24–25 A with reddish nerves (can only

be seen at close range). The stems are red, especially on the sunny side, and each of the 38 stems carried 3–7 flowers in 1973. The only negative quality of the variety is a small fading of the flower colour and – in July 1972 some attack of mildew on the old stems.

Virum: 7,5 points. *Spangsbjerg*: 9,0 points.

Litteratur

Bailey, L. H. (1930): The Standard Cyclopedia of Horticulture. The McMillan Comp., New York. I, II, III.

Bailey, L. H. (1968): Manual of Cultivated Plants. The McMillan Comp., New York.

Hansen, Richard (1972): *Namen der Stauden*. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.

I.S.U., se *Hansen, Richard*.

Jelitto, Leo und *Wilhelm Schacht* (1963): *Die Freiland-Schmuckstauden*. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg.

Krüssmann, G., W. Siebler, W. Tangermann (1970): *Winterharte Gartenstauden*. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg.

Lange, Johan (1959): *Ordbog over Danmarks Planter*. Ejnar Munksgaards Forlag, København.

Nicolaisen, Åge (1964): *Havens Stauder*. Høst & Søn's Forlag, København.

The Royal Society, London (1966): R.H.S. Colour Chart.

Zander, R. (1972): *Handwörterbuch der Pflanzennamen*, Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.

Manuskript modtaget d. 30. maj 1974